

TÍÐINDI

Pengar skulu ligggja eftir hjá bóndum og óðalsmonnum

– Ferðafólk koma ikki til Føroya fyri at ligggja á einum hotelli í Havn. Tey koma fyri at síggja tað vakrasta, vit hava, nevniliga føroysku náttúruna kring landið. Tí eiga pengar eisini at ligggja eftir hjá teimum, sum umsita jørðina kring landið, og ikki bara á hotellunum í Havn, sigur Sigert Patursson, stjóri í Jarðir og bóndi á Vatnaskørðum í Hoyvík

Frants Jensen

Stjórin í Jarðir talar áhugamálini hjá bóndum og óðalsmonnum. Og hjá honum er greitt, at tað eru ikki bara ferðasmiðirnir, ið skulu fáa inntøku av hesum.

– Ferðavinnan er hjartaliga vælkomín, men tey, ið sita á jørðini, mugu eisini fáa sín part av inntøkunum. Og talan er ikki um smápengar, men pengar í milliardaklassanum. Ferðavinnan er ikki burðardygg, um øll inntøkan endar í Havn. Hon má skaffa inntøkur kring landið, sigur Sigert Patursson.

Jarðir

Jarðir er eitt úrslit av, at bøndur og óðalsmenn hittust í januar. Tá var millum annað gongd í haga, og tað at hava eina vinnuliga ferðavinnu, viðgjørt.

– Tað eru nógv, ið ikki hava verið nøgd við støðuna, at ferðasmiðir hava selt túrar á ognum hjá bóndum og festarum. Hetta er okkara vinu- og ferðavinnu, og tað, vit royna at liva av. Nú mugu vit steðga á, og nevndirnar í feløgum báðum finga áheitan at finna eina loysn, sigur Sigert Patursson.

Loysnin varð, at Jarðir varð stovnað, og Sigert Patursson gjørdist stjóri.

Vóna at fáa royndir í summar

Endamálið við felagnum er at hjálpa bóndum og óðalsmonnum at skipa túrar og selja teir. Jarðir skal savna upplivingarnar, sum møguleiki er at fara til ymsastaðni í Føroyum, á einum stað, so at kundin, ferðafólk, ferðasmiðir og onnur kunnu síggja og bóka.

– Tilgongdin hevur tik- ið nakað av tíð. Vit vóna tó at fáa nakað klárt til í summar, so at vit kunnu gera nakrar royndir nú í ár at byggja víðari upp á til næsta ár, sigur Sigert Patursson.

Hann vísir á, at teir kanna tveir møguleikar, nevniliga at fara í samstarv við onkran, ið longu frammanundan selur túrar í føroysku náttúruni, og so verður møguleikin eisini kannaður at byrja frá grundini av at savna veitarar og tilboð.

Selt undir skeivum fortreytum

Jarðir hevur í tilgongdini millum annað havt fundir við umboð fyri Visit Faroe Islands.

– Vit hava eisini samstarva við Visit Faroe Islands. Har er dialogur í ein ávísan mun, men eg kann ikki pástanda, at har er semja, sigur Sigert Patursson.

Bøndur og óðalsmenn eru sum heild ikki fegnir um háttin, Visit Faroe Islands hevur selt Føroyar í fleiri ár.

– Kvisturin er, at landið hevur selt undir skeivum fortreytum. Vit fyrigykla ferðamanninum nakað, ið ikki passar. Visit Faroe Islands hevur ikki gjørt sítt heimaarbeiði til lítar. Um tey høvdu upplýst ferðamanninum rætt, so høvdu vit ikki staðið í hesum trupulleikanum í dag, sigur stjórin.

Visit Faroe Islands hevur fingið eina rúgvu av ferðafólki til Føroya, men nústani hava tey sett fólk at menna ferðavinnuna innanlands, sigur stjórin í Jarðir.

Útlendingar vinna pening

Hann vísir á, at tað er farið alt ov langt við at

– Tað ber ikki til, at onnur eru inni á okkara jørð og kunnu gera akkurát sum teimum lystir, sigur Sigert Patursson, formaður í Jarðir og bóndi á Vatnaskørðum.

Mynd: Álvur Haraldsen

onnur fáa pengar úr føroysku náttúruni.

– Nú eru eisini fleiri útlendskar fyrirkur, sum selja ferðir og náttúruupplivingar í Føroyum. Ferðamaðurin rindar nógv fyri ferðirnar, men einki endar hjá okkum, sum umsita jørðina í Føroyum. Tað kann ikki vera meiningin, at inntøkurnar enda í París ella aðrastaðni úti í heimi og einki endar hjá okkum. Tað er farið langt av sporinum, og er als ikki burðardygt, sigur Sigert Patursson.

Eingin kann ráða yvir annan mans ogn

Hann vísir á, at tað eru nógvir bøndur, sum hava sett seg í skuld fyri at liva av jørðini. Í nøkrum førum órógv ferðavinnan dagliga arbeiði hjá bóndunum.

– Tað ber ikki til, at onnur eru inni á okkara

jørð og kunnu gera akkurát sum teimum lystir.

Hann vísir á, at tað ber heldur ikki til at koma frá ferðavinnuni ella tí almenna og siga yvir ein kamb, hvussu bøndur skulu gera.

– Eingin kann ráða yvir annan mans ogn. Hagar- nir í Føroyum eru sum privatar fyrirkur. Tær mugu eftirspyrjast, og tað eru eisini tær, ið seta treytirnar, sigur Sigert Patursson.

Bøndur hava ikki tíð at bíða

Hann vísir á, at tað er semja millum meginpartin av bóndunum, hvussu teir skulu skipa seg í ferðavinnuni.

– Bøndurnir eru sum so samdir um, at gjald eigur at takast, tá ið ferðavinnan er inni á jørðini, sum bøndur og óðalsmenn umsita. At onkur í miðlunum

er sagdur at hava aðra meining, er avsannað av viðkomandi, sigur Sigert Patursson.

At nakrir bøndur og festarar longu eru farnir at taka gjald frá fólki fyri at koma á teirra jørð, áðrenn Jarðir kemur út við eini felagsloysn, undrar hann ikki.

– Ferðavinnan koyrir í fullari ferð. Nakrir bøndur hava longu í fleiri ár tikið pengar frá fólki fyri tænastr, millum annað í Skálavík og Kirkjubø. Aðrastaðni er trupulleikin so stórur, at bøndur hava ikki tíð at bíða, sigur Sigert Patursson.

Hann vísir á, at bøndurnir standa sjálvstøðugir, og Jarðir kann ikki taka støðu fyri allar.

– Tað er eins og við matstovunum í Havn. Vit kunnu ikki avgera fyri tey, hvussu og hvat tey skulu gera. Tað eru eigararnir av hvørjari

matstovu, ið avgera hetta. Soleiðis er eisini við jørðini, sigur Sigert Patursson.

Ferðavinna skal gjalda

Hann er greiðir, tá ið talan er um ferðavinnu.

– Har talan er um ferðavinnu, skal bóndin, ella tey, ið vara av jørðini, hava rætt til at taka gjald fyri tað.

Tá ið talan hinvegin er um føroyingar, ið fara ein túr í føroysku náttúruna, er støðan ein onnur.

– Vit í Jarðir hava alla- tíðina sagt, at um ein føroysk familja ella nakrir fáir føroyingar fara túr í hagan, so skulu tey ikki gjalda fyri tað. Men um tað eru føroyskir bólkar, ið fara við ferðaleiðara, og tey rinda fyri tað, so skal tann ella tey, ið umsita jørðina, eisini hava eitt gjald fyri tað, sigur Sigert Patursson.

frants@sosialurin.fo